

I den første Henseende kan det ikke være tvivlsomt, at Skipperen handler urettiget og paadrager sig Ansvar, ikke blot naar han stifter Bodmerilaan, uagtet det ikke kræves ekstraordinære Udgifter paa Grund af Ulykkestilfælde eller deslige, men ogsaa naar han uden Nødvendighed strider til Optagelsen af Bodmerilaan til Afholdelsen af de derved foranledigede Udgifter, idet han havde Tid og Lejlighed til at henvende sig til Rederiet eller til at skaffe Penge paa anden læmpeligere Maade. Overfor Laangiveren stiller Sagen sig anderledes. I denne Henseende henvises til, hvad der ved § 49 er bemærket angaaende den almindelige Regel om, at en Laangiver bevarer sin Ret, skønt Skipperen ikke har havt Høje til at laane, naar Laangiveren har været i god Tro paa, at Skipperen var berettiget til at handle, som han har gjort, og ikke har havt rimelig Grund til at tro andet. Men særligt maa erindres, hvad der er anført om, at medens i Almindelighed Formidningen maa være for Laangiverens gode Tro, saa at denne antages at være tilstede, naar ikke Omstændigheder oplyses, der tale for det modsatte, hvilket navnlig gælder forsaavidt der er Spørgsmaal om, hvorvidt Skipperen har manglet Penge eller har kunnet faa dem paa anden og billigere Maade, saa er der i Lovforslagets § 176 opstillet en strengere Regel specielt med Hensyn til den Betingelse for Skipperens Berettigelse til at optage Bodmerilaan, at der paa Grund af Ulykkestilfælde eller deslige er en Nødstilstand, som gør det nødvendigt at gribe til overordentlige Foranstaltninger. I denne Henseende er det ikke tilstrækkeligt, at Skipperen siger, at det er saa, og at Laangiveren har troet derpaa. Her kræves efter § 176 som Regel, at Laangiveren skal kunne støtte sin Tro paa en Skønsforretning eller i alt Fald paa Myndighedserklæringer angaaende de faktiskste Forhold, hvorved Skipperens Pengetræng skal være bevirket, mangler jaadan Støtte for Laangiverens gode Tro i denne Henseende, maa Laangiveren i alt Fald oplyse Omstændigheder, som gøre det antageligt, at han ikke desto mindre har havt, og har havt rimelig Grund til at have, den Tro, at ogsaa denne Betingelse for Skipperens Besøjelse til at optage Bodmerilaan var til Stede.

Ved Udtrykket, at "Kreditor alene har Ret til at holde sig til de forbadmede Værdier efter Rejsens Slutning", tilfødes gives formentlig tilstrækkelig tydeligt, at Kreditor, som bemærket, fortaber sin Fordring, naar hans Pant forgaar paa den Rejse, for hvilken Bodmerilaanet er optaget. Dette gælder ikke blot, hvor Pantets Undergang er forvoldt

ved udvortes fra tilstødende Begivenheder men ogsaa hvor den skyldes indvortes Forbryder, saasom hvor forbodmet Ladning raadner. Aligemaade maa Bodmerikreditor finde sig i, at hans Pant delvis forgaar eller forringes i Værdi paa Grund af Konjunkturförändringar, om det end derved bliver tilstrækkeligt til at dække hans Fordring, medens Forringelsen paa den anden Side ikke faar nogen Indflydelse paa hans Fordrings Størrelse eller medfører en forholdsvis Medfættelse af denne, forsaavidt det, som er i Behov, er tilstrækkeligt til dens Fuldstgørelse. Han kan holde sig til det, som er i Behov ved Rejsens Slutning, men ogsaa kun til Dette, og kan ikke for det manglende Beløb holde sig til Skipper eller Reder personlig — forudsat naturligvis, at han ikke kan støtte en Skadeserstatningsfordring imod nogen af dem paa et særligt retsstridigt Forhold fra deres Side, jfr. og D. L. s 4—5—7. Det ligger i Bodmeriets Begreb, og er iøvrigt i Samklang med det almindelige Princip i Søpantkapitlet, hvor efter Kreditor har en Søpantret, naar han er henvist til Søformuen, men da ogsaa alene kan holde sig til denne, at Bodmeribrevet ikke medfører nogen personlig Forpligtelse, og det er Meningen, at naar en Jaadan — eller Sikkerhed ud over Bodmeripantet — betinges i et Bodmeribrev, eller i en Tillegskontrakt dertil, bliver det derved ugyldigt som Bodmeribrev; det paagældende Dokument kan vel efter Omstændighederne have Betydning som Laanebevis, men der kan ikke derefter gøres Krav paa de særlige Rettigheder, som efter 6te og 11te Kapitel ere knyttede til gyldige Bodmeribreve.

Skipperen kan kun forbodne det, som er betroet til hans Raadighed, det vil sige Søformuen eller Skib, Fragt og Ladning. Selv i de Tilfælde, hvor Skipperen maatte have indhentet særligt Samtykke af Rederiet eller Ladningsejerne til at forbodne deres Ejendom, kan der ikke være Tale om, at andet eller mere end Søformuen fulde kunne inddrages under Forbodningen. Ved denne sidste, nemlig en særegen Søpantret i Kraft af Lovens, uden nogen Indregistrering eller Sagttagelse af de Former, som kræves til Stiftelsen af en villiesbestemt Pantret, dette er begrundet i den Nødstilstand, som forudsættes at være til Stede ved Bodmerilaans Optagelse og som fører til, at der maa gives Skipperen den særegne Myndighed til at rejse Laan paa Skib, Fragt og Ladning, for at Rejsen kan fuldføres. Forsaavidt der derimod bliver Spørgsmaal om en almindelig Pantfættning, altsaa om Pantfættning af andre Ting, maa de almindelige